

RAADSINFORMATIEBRIEF

18R.00397

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 18 juni 2018

Portefeuillehouder(s) : Wethouder De Weger

Portefeuille(s) : WMO

Contactpersoon : A.M. de Leeuw

Tel.nr. : 06 3511 3543

E-mailadres : leeuw.a@woerden.nl

18R.00397

Onderwerp:

Pilot Valpreventie

Kennisnemen van:

De opzet en inhoud van de pilot Valpreventie in de gemeente Woerden.

Inleiding:

Eind 2016 is de motie over vermindering van valongevallen van ouderen (D'66, CU/SGP, Progressief Woerden en Sterk Woerden) aangenomen. Daarin is verzocht om het bewegen voor ouderen expliciet op te nemen in de begroting 2017-2020 en om twee scenario's uit te werken met een kosten-batenanalyse gericht op 5 en 10% vermindering van het aantal valongevallen bij ouderen van 65+ voor de periode tot 2020.

In deze raadsinformatiebrief wordt u geïnformeerd over de acties die sindsdien zijn uitgevoerd.

In het 1^e kwartaal van 2017 zijn twee bijeenkomsten georganiseerd door twee raadsleden (van twee indieners van de motie) met stakeholders uit de medische branche, het bedrijfsleven, welzijn, raad, gemeente en adviesorganisaties. Met de zorgverzekeraar was apart overleg. Voor het opzetten van een project valpreventie bleek bij de zorgverzekeraars sympathie en draagvlak te bestaan. Echter financiering was er (nog) niet.

Vanaf het 2^e kwartaal 2017 heeft de gemeentelijke organisatie de trekkersrol overgenomen tot er een externe onafhankelijke en deskundige partij was die projectleider werd (Raedelijk). Raedelijk heeft de rol op zich genomen vanuit financiering van de zorgverzekeraars. Tegelijk werd Raedelijk kwartiermaker voor integraal ouderenbeleid. Daarnaast heeft VeiligheidNL als expert bijgedragen aan het project valpreventie, met gemeentelijke subsidiëring.

In de 2^e helft van 2017 is een Werkgroep Valpreventie gestart, bestaande uit een fysiotherapeut, een ergotherapeut, een praktijkondersteuner van de huisarts, een beweegcoach, een gemeentelijk beleidsadviseur, op afroep de adviseur van VeiligheidNL en (als voorzitter) de projectleider van Raedelijk. De werkgroep heeft een pilot voorbereid. Deze pilot wordt momenteel uitgevoerd.

Kernboodschap:

De gemeente heeft als taak om in het kader van ouderengezondheidszorg voorlichting te geven, advies, instructie en begeleiding aan inwoners van 65+ (Wet Publieke Gezondheid). Ook is het een verantwoordelijkheid van de gemeente om ouderen te ondersteunen bij het zo lang mogelijk thuis blijven wonen. Vallen heeft vaak als gevolg dat ouderen minder mobiel, zelfredzaam en zelfstandig worden. Tijdelijk of zelfs voorgoed. Naast persoonlijk leed brengt vallen ook hoge kosten met zich mee. Kosten die verdeeld zijn over de domeinen van Zorgverzekeringswet (ZVW), Wet Langdurige Zorg (WLZ) en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO).

De baten van valpreventie komen ook bij deze drie domeinen terecht. Het rekenmodel van een integrale valpreventieaanpak (van VeiligheidNL, zie bijlage) laat zien dat besparingen ruimschoots opwegen tegen de benodigde investeringen. Besparingen betekenen voor de gemeente ook daadwerkelijk een verlaging kosten voor hulpmiddelen, woningaanpassingen en huishoudelijke hulp.

De besparingen komen overigens wel voor een groter deel terecht bij de zorgverzekeraar en de verpleegzorg/revalidatie.

De Werkgroep Valpreventie heeft ingezet op een gedragen en effectieve integrale valpreventieaanpak, die aansluit bij bestaande structuren & aanwezig aanbod en waarbij samengewerkt wordt tussen zorg en welzijn. De oudere inwoner neemt daarbij waar mogelijk de regie. Inwoners hebben tijdens de ontwikkeling van de pilot input gegeven.

Er is in Woerden nog geen aanbod waarmee de beoogde doelgroep, de 'pre kwetsbare inwoners' (zie hieronder bij 'opzet van de pilot') gevonden wordt, er zijn geen specifieke maatregelen voor deze groep ontwikkeld. Hier is winst te halen: tijdelijk doelgericht aanbod voor de 'pre kwetsbare inwoners' (aangeboden door een zorgprofessional) om daarna naar regulier beweegaanbod door te stromen.

Opzet van de pilot:

Door de werkgroep is vastgesteld waar een effectief valpreventieaanbod aan moet voldoen:

Een effectief valpreventieaanbod heeft minimaal

1. als focus de doelgroep
 - waar de meeste winst te behalen is in preventieve zin
 - die nu nog niet in beeld is
 - die nu nog niet bediend wordt met specifiek aanbod

Deze doelgroep is gedefinieerd als 'pre kwetsbaar'. Ze zijn te 'goed' voor de deelname aan de module Ketenzorg voor kwetsbare ouderen vanuit de huisartsenzorg¹ maar hebben in een eerdere screening op het gebied van ouderenzorg aangegeven dat ze mobiliteitsproblemen hebben of een keer gevallen zijn. Deze inwoners zijn vaak (nog) niet goed in beeld bij Welzijn Woerden.

Het vinden van deze doelgroep is een essentiële stap omdat ze zelf niet zullen vragen om valpreventiescreening of maatregelen.

Gekozen is in deze pilot voor focus op de doelgroep 75+ omdat deze groep door de huisarts is gescreend. In deze doelgroep is veel meer winst te halen dan (al) bij de groep 65+.

2. Een persoonlijk advies: advies op maat. Vallen is een probleem dat veroorzaakt wordt door diverse factoren (gezichtsvermogen, balansproblemen, coördinatie, medicatie etc). Daarom is een universele multifactoriële screening nodig en vanuit daar een advies op maat.
3. Een specifiek valpreventie beweegprogramma waar een groot deel van de gescreende ouderen naar toe verwezen zullen worden om te werken aan het opbouwen van spierkracht, balans, coördinatie en daardoor ook werken aan vertrouwen en vermindering van valangst.
4. Een goed vervolg in beweegaanbod voor ouderen. Na specifiek aanbod zullen ouderen doorgeleid

¹Definitie 'kwetsbare ouderen' van VGZ: 75+ met meervoudige complexe problemen

worden naar bestaand aanbod vanuit Welzijn Woerden, Woerden Actief etc.

De pilot bestaat uit:

- a. Diverse promotieactiviteiten: zoals actief aanschrijven van doelgroepen en verzorgen van voorlichtingen aansluitend aan welzijnsactiviteiten en op andere ontmoetingsplekken.
- b. Screening van 40 ouderen (75+) met een verhoogd valrisico maar die nog niet behoren tot de kwetsbare inwoners volgens de module Ketenzorg voor kwetsbare ouderen van de huisartsen.
- c. Opstellen en gebruiken van een overzicht van effectief eenduidig advies en doorverwijzing. Dit betekent een goed op maat advies.
- d. Aanbieden van een specifiek beweegaanbod. In de pilot zal dit bestaan uit 4 groepen (28 personen, 70% verval bij 40 personen).
- e. Doorverwijzing naar regulier beweegaanbod geschikt voor ouderen.
- f. Bijhouden van monitoringsgegevens en procesevaluaties (geleerde lessen van de pilot), evaluatiegesprekken met deelnemers, opstellen van een kosteneffectiviteitsanalyse op basis van gemeten investeringen door lokale professionals en de gemeente. Deze informatie is van groot belang voor een bredere uitrol binnen de gemeente.

De pilot wordt uitgevoerd in:

De wijken Bomen- en Bloemen en Molenvliet zijn gekozen voor de uitvoering van de pilot. Deze keuze is gemaakt op basis van het aantal ouderen in deze wijken, de verwachte groei van (kwetsbare) ouderen in deze wijken en op basis van de inbreng van professionals in de werkgroep (die beschikken over de nodige kwalificaties voor het bieden van valpreventie *en* de motivatie en energie hebben om hiermee aan de slag te gaan).

Financiën:

De kosten voor de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van de pilot zijn:

1. De organisaties/ondernemingen waartoe de werkgroepleden behoren, dragen bij door de investering in (ontwikkel- en uitvoerings)tijd: Fysio Maatschap Woerden, Ergotherapie Woerden, Welzijn Woerden, Gezondheidscentrum Iepenhof. Het gaat om € 2.880,-
2. De projectleiding van de pilot wordt uitgevoerd door Raedelijck en bekostigd vanuit middelen van de zorgverzekeraars. Het gaat om € 20.000,-
3. De inzet van VeiligheidNL gedurende de voorbereidingen, de uitvoering en de evaluatie van de pilot wordt bekostigd via een strippenkaart instructie: voor maximaal € 16.000,- uit het budget 'overige subsidies' van de gemeente.
4. De overige uitvoeringskosten worden door de gemeente bekostigd uit het budget 'overige subsidies': de screening en evaluatie van 40 inwoners en het beweegprogramma voor de inwoners. Het gaat om € 13.500,- + kosten voor zaalhuur (max € 900,-).

Vervolg:

Over het vervolg kunnen we nu nog niet veel informatie geven. De evaluatie van de pilot zal informatie opleveren die bepalend is voor vervolgmogelijkheden; deze worden onderbouwd met kostenplaatjes. Mogelijk wordt een subsidie door Sportimpuls toegekend. Op basis van deze informatie worden afwegingen gemaakt voor structurele continuering en/of uitbreiding van de valpreventieaanpak. Wel is nu al aan te geven dat de uitvoering van valpreventie niet (alleen) een taak van de gemeente is.

Op dit moment is wel bekend dat:

- Voor het breder kunnen uitrollen van deze valpreventieaanpak door Fysio Maatschap Woerden een aanvraag is ingediend bij Sportimpuls, een initiatief voor lokale sport- en beweegaanbieders vanuit het Rijk.
- In regionaal verband gesprekken worden gevoerd met zorgverzekeraars over preventie. Zorgverzekeraars maken geen afspraken over preventie met individuele gemeenten.
- (Nog) niet alle huisartsenpraktijken werken met de module Ketenzorg voor kwetsbare ouderen. Mogelijk wordt dit breder uitgerold in Woerden. Dit is onderdeel van het overleg tussen huisartsen en zorgverzekeraar VGZ.

De evaluatie zal naar verwachting aan het eind van 2018 gereed zijn.

De raad wordt dan weer geïnformeerd.

Bijlagen:

Geen

De secretaris,

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

De burgemeester,

V.J.H. Molkenboer